

Virke dagligvare

- Avsender: Virke dagligvare
- Høringsinstans: Forening/organisasjon
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Viktige hensyn

1. Som kunde ønsker jeg tilgang til de fleste typer varer også på søndager og høytidsdager.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Søndagen bør være annerledes enn andre dager i uken.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Det bør være like konkurransevilkår for alle bransjer og butikker, også når det gjelder åpningstider.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Åpningstidene bør fortsatt være regulert, i hovedsak som i dag.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

5. Søndag ettermiddag bør være en tid med åpne butikker og aktivt byliv.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

6. På søndag og høytidsdager bør færrest mulig arbeidstakere måtte jobbe.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Åpningstidene bør i større grad enn i dag fastsettes av butikkene selv.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Søndagsstengte butikker hjelper meg å skape et klarere skille mellom arbeid og hvile (fritid).

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Butikkene bør være åpne på søndager og høytidsdager av hensyn til turister og reiselivet.

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Forslagene til lovendringer

10. Flertallet i utvalget foreslår at de små dagligvarebutikkene på 100 m2 eller mindre (som i dag kan holde åpent når de vil), skal kunne være 150 m2 (slik at de kan ha samme areal som butikker på bensinstasjonene).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec9#KAP8-4>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Flertallet i utvalget foreslår at butikker (i alle bransjer) som er 150 m2 eller mindre skal få holde åpent mellom kl. 13–19 på vanlige søndager (ikke på andre helligdager).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec9#KAP8-4>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Flertallet i utvalget foreslår at butikker (i alle bransjer) som er 150 m2 eller mindre også skal få holde åpent mellom kl. 13–19 på andre påskedag og andre pinsedag.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec9#KAP8-4>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

13. Flertallet i utvalget foreslår at butikker som selger husflids- og suvenirvarer skal få holde åpent når de vil, så fremt de ikke er større enn 150 m2. (I dag gjelder ingen arealgrense for slike butikker).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec9#KAP8-4>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Flertallet i utvalget foreslår at det ikke lenger skal være et krav om at husflids- og suvenirvarene blir produsert lokalt.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-7>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Et mindretall i utvalget foreslår at arealgrensen (i spørsmålene ovenfor) skal være 200 m2, ikke 150 m2. (Dermed vil enda flere butikker kunne ha åpent når de vil).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec9#KAP8-5>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Et mindretall i utvalget mener det ikke bør gjøres endringer i åpningstidsreglene.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec10#KAP9-5>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Flertallet i utvalget foreslår at det ikke lenger skal gjelde spesielle (friere) åpningstidsregler for butikker som ligger inne på en campingplass. (Oppheve unntaket for slike butikker).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-4>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

18. Flertallet i utvalget foreslår at unntaket på flyplasser bare skal gjelde innenfor (etter) sikkerhetskontrollen. (Det innebærer at butikker på flyplasser ikke kan selge varer på søndager til fastboende som ikke skal reise).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-8>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Flertallet i utvalget foreslår at også butikkene på de typiske turiststedene (hvor det i dag er frie åpningstider) skal holde stengt på de store høytidsdagene, dvs. langfredag, første påskedag, 1. mai, 17. mai og første juledag.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-5-17>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

20. Flertallet i utvalget foreslår at det bare skal være typiske turiststeder (med frie åpningstider) i distrikts-Norge, ikke i sentrale strøk.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-5-17>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

21. Flertallet i utvalget foreslår at departementet skal overta ansvaret (fra fylkesmennene) for reglene om typisk turiststed. (For å få samme praksis i hele landet).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-5-17>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Flertallet i utvalget foreslår at departementet skal kunne oppheve forskrifter om typiske turiststeder etter en nærmere vurdering. (Dette kan føre til at turister og hyttefolk noen steder ikke lenger kan handle på søndager og høytidsdager),

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-5-17>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Flertallet i utvalget foreslår å oppheve unntaket som gjør at blomsterbutikker og hagesentre kan holde åpent når som helst. (Disse butikkene vil få samme mulighet som andre til å holde søndagsåpent etter kl. 13 innenfor 150 m2).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-6>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Flertallet i utvalget foreslår at utsalgssteder skal få lovbestemt rett til å holde stengt på søndager og helligdager (også 1. og 17 mai), selv om leiekontrakten eller franchisekontrakten forplikter dem til å holde åpent.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec6#KAP5-10>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

25. Utvalget går imot at kommunene skal bestemme åpningstidene (for å unngå at åpningstidsreglene varierer fra kommune til kommune).

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec8#KAP7-2-4>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig

Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Et mindretall i utvalget foreslår at butikker skal få lov til å holde åpent på skjærtorsdag fram til kl. 16.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-17/id2581906/sec9#KAP8-6>

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Virke Dagligvare viser til høringsvar datert 29/6-15 fra Virke dagligvare, om forslag til endringer i helligdagsloven. Virke Dagligvare har nær 1900 medlemsbedrifter og omfatter det meste av den private dagligvarehandelen med kjedenes hovedkontorer, lagre, kjedeeide butikker, franchisebutikker samt leverandører. Virke dagligvare representerer NorgesGruppen og Bunnpris. Videre har COOP med sine dagligvarekjeder en rolle som aktivt deltakende observatør i vårt styre. Vi representerer dermed et bredt spekter av ulike dagligvarekjeder som til sammen utgjør om lag 75 prosent av norsk dagligvarehandel. Dagens søndagsregulering bør videreføres: Som det ble påpekt i høringsvaret i 2015, vil endringer i lov om helligdagsfred kunne ha vidtrekkende konsekvenser for hele det norske samfunnet. Vi er glad for at regjeringen lyttet til rådene fra oss og en rekke andre, og gjennomførte en offentlig utredning om temaet. Etter Virke dagligvares syn, understreker utredningen at vesentlige samfunnshensyn taler for å videreføre dagens regulering av søndagshandel. Søndagen som annerledesdag har en egen verdi, for alt fra samfunnsrytmen til frivilligheten. Dette er etter vårt syn viktig å ta vare på. Virke dagligvare mener utvalgets arbeid understreker at vi hverken kan gå for liberalisering etter dansk eller svensk modell; ei heller modell 2 eller 3. Virke dagligvare støtter bekymringen fra utvalgsmedlemmene Andersen, Næss og Sundnes i at disse ikke representerer noen forbedring eller forenkling av åpningstidsreguleringen. Vi er enig i at disse modellene hverken skjærer søndagen, eller at sikrer at ansatte i varehandelen som hovedregel ikke vil måtte arbeide på søndager. Liberaliseringsforslagene gjør titusener arbeidstakere eksponert for søndagsarbeid: I vårt høringsvar fra 2015, påpekte vi at om departementets daværende forslag skulle bli vedtatt, forventet vi at markedskreftene ville tvinge frem en sterk økning i antall søndagsåpne butikker. I 2015 var det i underkant av 15% av kjedebutikkene i dagligvarebransjen som hadde valgt å holde søndagsåpent i tråd med dagens lovverk. Selv med den innramming som ligger i modell 2 og modell 3, mener vi at begge disse modellene vil innebære substansielle steg i retning av full liberalisering av søndagsåpent. Vi viser til rapportens s 169: «[Komiteens mindretall] meiner at den modellen fleirtalet i utvalget tilrår, vil vere eit betydeleg skritt i retning av full liberalisering av søndagen, og at modellen vil kunne gi minst 13 000 fleire butikkar enn i dag høve til å halde søndagsopent. Det vil i sin tur innebære at ein stad mellom 50 000 og 60 000 fleire arbeidstakarar enn i dag vil bli eksponerte for søndagsarbeid, avhengig av kor mange butikker som vel å halde opent». Også modell 2 vil medføre en betydelig liberalisering – med konsekvenser for arbeidstakerne. Vi viser til at en stor del av norske butikker er under 150m² og 200m² allerede i dag, og følgelig vil kunne holde søndagsåpent uten tilpasninger om liberaliseringsforslagene blir vedtatt. Strukturelle endringer som følge av blant annet digital handel vil trolig føre til at fysiske butikker blir færre og mindre, noe som gjør at stadig flere butikker vil falle inn under den foreslåtte størrelsesgrensen for søndagsåpne butikker. I tillegg kommer alle aktører som velger å tilpasse seg et eventuelt nytt reguleringsregime, samt overslagseffekter på tilgrensende bransjer og aktører, som serveringssteder i kjøpesentre. Omfanget og konsekvensene av slike tilpasninger er ikke beregnet av utvalget. Illusorisk valgfrihet ved liberalisering: Virke dagligvare mener at også modell 2 og 3 vil medføre stor grad av illusorisk valgfrihet for butikker som står overfor valget om å holde søndagsåpent. Om konkurrenten velger å tilpasse seg regelverket, er det vanskelig å stå imot for en butikk i samme nedslagsfelt. Alternativet til selv å tilpasse seg regelverket for å kunne holde søndagsåpent, er å tape markedsandeler. En liberalisering av søndagsreglementet vil i praksis kunne tvinge dagligvarebutikker til å holde åpent på tross av tap – fordi kortere åpningstider enn konkurrenten kan bety enda større tap. Næringsøkonomisk effekt: Vi viser igjen til Damvad Norge sin undersøkelse av produktivitetseffekten av liberalisering av åpningstidsbestemmelsene. (<http://www.damvad.com/media/122509/soendagsaapne-butikker-metodenotat-.pdf>) Damvads vurdering av produktivitetseffekten ved forslaget fra 2015, var at søndagsåpne butikker i beste fall blir en retur til dagens produktivetsnivå - etter at en nødvendig omstrukturering har medført butikknedleggelse. Utvalget bak NOU 2017:17 har ikke tallfestet de samfunnsøkonomiske konsekvensene av en liberalisering av åpningstidsreglene. Vår bekymring for at liberalisering kan føre til lavere produktivitet, står ved lag. Den næringsøkonomiske effekten av forslagene, er med ikke vurdert. Vi viser igjen til danske erfaringer, og følgende oppsummering fra Dansk handelsblad: «Selv om dagligvarebutikkene til sammen har holdt åpent 400 000 timer ekstra etter 1. oktober sidste år, hvor lukkeloven forsvandt, har det ikke fået danskerne til at bruge så meget som en krone mere på dagligvarer». (Dansk handelsblad, 1. marts 2013). Med andre ord øker utgiftene, men ikke inntektene. Det er grunn til å frykte at det vil kunne gå ut over forbrukerne. Distriktsmessige konsekvenser: Virke dagligvare viser til høringsvar fra Merkur-programmet:

(<https://nettsteder.regjeringen.no/helligdagsloven/dss-wp-hearing-anstr/merkur-programmet/>) Merkur-programmet slår igjen fast at det ikke er ønskelig med liberalisering av åpningstidene. Eventuell omsetningsvekst ved innføring av søndagsåpent i egen butikk er ikke nok til å kompensere for økte kostnader, påpeker de. Svekket lønnsomhet vil med andre ord gi store problemer for flere av butikkene som i dag får hjelp og støtte av Merkur. Vi deler Merkur-programmets bekymring over at liberalisering vil kunne gi stor strukturendring i form av mange butikknedleggelse. Konsekvensene av en slik utvikling vil også påvirke bosetting, tjenester som bank og post i butikk med videre, og vil følgelig ha klare negative distriktsmessige konsekvenser.